

Tilfældighedernes store betydning

Af
Ad Schaerlaeckens

En gang imellem bliver jeg af klubkammerater og andre bedt om at sortere deres duer – at afgøre hvilke er gode og hvilke er dårlige. Mit svar hertil er: ”Beklager – jeg kan ikke med sikkerhed sige, om en due er en god eller dårlig kapflyver eller en god eller dårlig avlsdue.” Det forstår de ikke. ”Jamen, du skriver i bladene, du vinder kapflyvninger - og så siger du, at du ikke ved det.” Stemmen røber deres tanker. De tænker det er falsk beskedenhed. Men det er det ikke.

Brevdueskribenten

Dem, der skriver om brevduesporten, befinder sig i en speciel situation, fordi de ofte selv er deltagere i sporten. Det gør det uundgåeligt, at vi ind imellem refererer til vore egne duer, da det ofte er vore personlige erfaringer, der lærer os, hvad der er sandt og usandt, hvad der er rigtigt og forkert. Men der er ikke noget forkert i at skrive om egne erfaringer, når bare forfatteren er neutral. Især når han får betaling for sine artikler, må han ikke bruge dem til at promovere sine egne duer. Et brevdueblad skal bringe nyhedsstof, og det skal være belærende. Artikler om opture og nedture for forfatterens vedkommende kan også være belærende. Jeg vil så vidt muligt forsøge at undgå at skrive om mine succeser – det lover jeg, men af og til er jeg nødt til det. Det er, når jeg har noget på hjerte – som nu!

Mestre dagdrømmer ikke

I 1998 avlede jeg en due, der blev 1. provinsielle esdue i 1999 og igen i 2000. I det år var den tillige 2. nationale esdue i Holland (NPO), d.v.s. den næstbedste af duer fra 36.000 slag. En broder til ham er også en fantastisk kapflyver, og i 2000 avlede jeg igen nogle unger efter det samme par. De blev trænet, men en af dem har jeg ingen tiltro til. Han er en smuk due, kroppen er perfekt, men modsat sine brødre savner han karakter. Han har ik-

ke den samme kampvilje, som brødrene har. De ville kæmpe for livet for at forsvare deres rerum – det gør han ikke. Alligevel beholdt jeg ham, men jeg er skeptisk og realistisk – dagdrømme er for tabere. Mestre ved, at selv om de har et avlspaar, der har givet to superunger, er der ingen garanti for, at de nogensinde igen vil avle en superunge. Af den grund ændrer mange mestre deres sammenparninger hvert år – selv deres bedste avlspaar. Det ser ud til, at når man lader et avlspaar blive sammen, forringes ungerne kvalitet år efter år. Jeg har kun kendskab til meget få avlspaar, der har givet mere end en håndfuld superunger. Gyldne par? De eksisterer snarere i brevdufolks fantasi end på deres slag.

Også hos mennesker ...

Hos mennesker er det ikke meget anderledes. I Europa er cykelsporten meget populær, og en af de bedste cykelryttere var Michel Indurain. Tilfældigvis havde han også en broder, der var cykelrytter. Man kunne næsten ikke kende forskel på dem – de kunne være tvillingebrødre. Men broderen til Michel Indurain var en nullert i cykelsporten. Og det selv om han var broder til den berømte Michel – samme fader, samme moder, samme opdragelse, samme kost, samme træning. Men Michel's broder klarede det ikke. Naturligvis betyder det ikke, at oprindelse ingen betydning har. For selv om broderen til min 2. nationale esdue ikke bliver en god kapflyver, vil jeg avle unger på ham. Succes kan aldrig garanteres, men med sådanne duer er chancerne større. Jo flere gode duer, der er i en familie, jo større er chancerne for, at du kan avle godt afkom. At vi aldrig kan være sikre i avlen, skal vi være taknemmelige for, fordi hvis vi kunne, ville det være slut med sporten. Så ville superduerne hurtigt falde i hænderne på de få – dem med mange penge.

Schellens

Fra tid til anden sker det, at en ny stamme due bliver et ”hit” i Europa. I Tyskland ved årtusindskiftet er Schellensduerne blevet et sådant ”hit”. Alle vil have fat i

dem, og hvis man skulle tro annoncerne i de tyske blade, er der mange der har Schellensduer, da så mange udbyder dem til salg. Det er specielt efterkommerne efter en bestemt due, der er populære, nemlig ”Den Engels”, en blåtavlet han med ringnummer 73-6287434. Schellens var diamantsliber og multimillionær og opkøbte mange forskellige topduer. Han solgte sine duer på auktion i 1995, da han var 84 år gammel. Duen ”Den Engels” vandt ikke mindre end 15 førstepræmier, og som avler var han lige så fremragende. I de fleste stamtavler på Schellensduer findes ringnummeret på ”Den Engels”, men stamtavlerne går ikke længere tilbage. Altså ingen fader og ingen moder, da de var ukendte. Hr. Schellens købte ”Den Engels” af den berømte Flor Engels, da den var fire uger gammel. Senere forærede Schellens forældrene til en mand, der havde gjort ham en tjeneste. Og den mand var så stolt af duerne, han havde fået af Engels, at han fremviste dem til gud og hvermand. Men alle der så duerne sagde, at sådanne duer kunne der ikke være noget godt i. Så vi kan godt forestille os, at manden, der i begyndelsen var så glad for disse duer, blev meget skuffet. Han gik derfor tilbage til Flor Engels og sagde: ”Alle siger, at disse duer er ikke er gode.” ”Ikke noget problem”, sagde Engels, ”kom tilbage med dem, så får du et andet par.” Som sagt så gjort – han gav parret tilbage til Engels, som aflivede dem og gav manden et andet par i stedet. Og det viste sig så senere, at det par, der blev aflivet, var forældre til den berømte ”Den Engels” hos Schellens.

Houbens unge artist

Berømt over den ganske verden er navnet Houben. En af deres basisduer hedder ”Jonge Artiest” (82-6380170). Hver gang jeg har haft ham i hånden, har jeg tænkt: ”Hvordan kan sådan en due være så god?” Og Jef Houben må have tænkt det samme, da duen var unge. Den var ikke noget kønt syn, og det var grunden til, at han ikke ville beholde den til eget brug – men på den anden side var afstamningen for god til at aflive den (søn af ”Artiest” og ”Furst”). Derfor besluttede han

at sælge 82-170. Og hver gang der kom folk for at købe duer, puttede Houben nogle stykker (inklusive 82-170) i en kurv, så de havde nogle at vælge imellem. Men ingen havde lyst til at købe 82-170, og så havde Houben valget mellem at aflive duen eller beholde den. Han besluttede at beholde den. Den gamle ræv har gjort mange gode ting i sit liv, men det her var det bedste han nogensinde har gjort. Den grimme unge blev den berømte ”Jonge Artiest”. I næsten alle Houbens vindere og topduer i de følgende år flyder hans blod. Denne due har faktisk gjort Houben til det, han er.

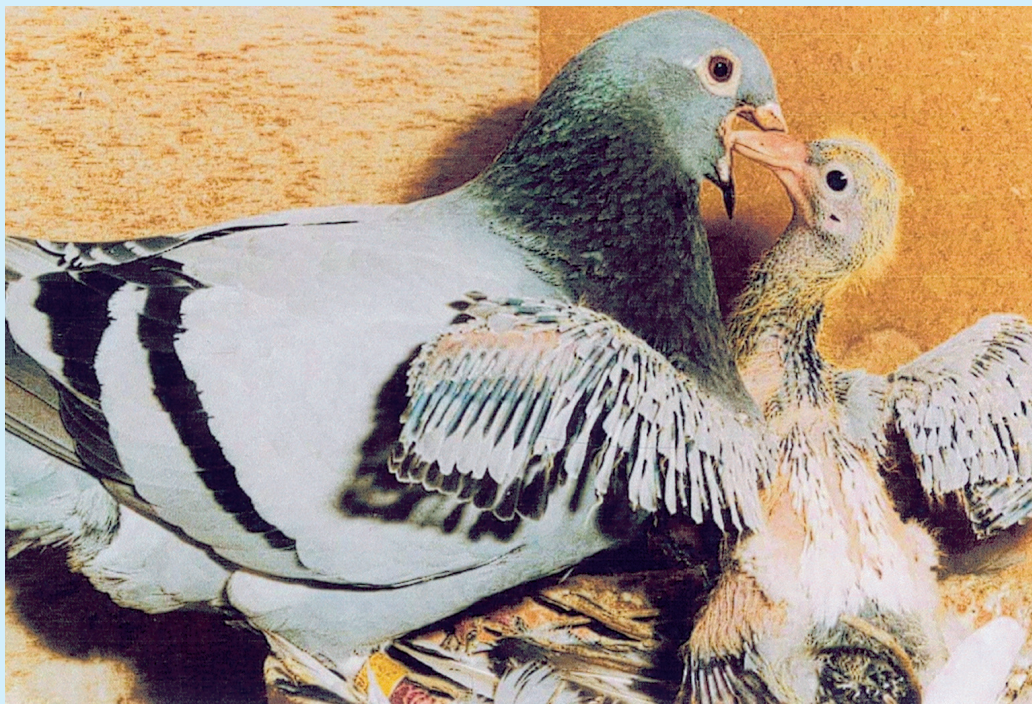
Stan Baelemans

I den følgende anekdote går vi længere tilbage i historien. I 1971 havde Stan Baelemans fra Antwerpen en sensationel vinder, der kronedes som 1. nationale esdue (der var da ca. 100.000 slag).

Jeg blev af en Japaner bedt om at købe den, så jeg tog af sted for at forhandle med ejeren. ”Hvordan kunne det falde dig ind at parre de to duer (forældrene sammen)”, spurgte jeg og var ved at brække mig, da jeg så dem. Stan Baelemans: ”De fløj godt som unger til trods for, at de ikke var særlig pæne. Jeg var nysgerrig efter at se, hvad der ville ske, hvis jeg parrede to så grimme duer sammen. Resultatet var en unge, der var perfekt bygget, og som blev den bedste i Belgien.”

Klak og hans ”613”

Den bedste kapflyver hos Jos van Limpt (med øgenavnet Klak) i det sidste tiår var uden tvivl hans 89-1776613, også kaldet ”Den 13”. Klak brød sig ikke om at give sine duer navne som f.eks. ”Raket”, ”Mirakel” eller ”Superman”. Historien om ”Den 13” er næsten den samme som den om ”Jonge Artiest”. I 1987 havde han 43 hanner og 42 hunner, så der var en han til salg. En af dem var så grim, at Klak besluttede at sælge den. Han øn-

skede ikke at snyde folk, og ligesom Houben ville han ikke aflive den på grund af dens afstamning. Men igen var der ingen, der ville købe den. Den var simpelthen for grim. Da han skulle til at aflive den, skete der noget mærkeligt. To af hans duer blev taget af høgen, og de var begge hanner. Så nu manglede der en han, og Klak beholdt derfor den grimme. Den blev fader til hans "613". Klak gav faderen navnet "De Knook", der betyder den grimme.

Moralen er klar: Når så store mestre som Engels, Houben og Klak åbent indrømmer, at de af og til begår alvorlige fejl i deres bedømmelse, hvordan kan vi så tro, at vi er kompetente til det?

En personlig oplevelse

Jeg havde min "Gode Jarling" (78-430149). Han var så god en kapflyver, at der var stor efterspørgsel efter hans unger. En af hans søskende var en hun fra 1980, ikke noget særligt som kapflyver og ganske almindelig af udseende. Jeg anså hende fra først af ikke for en god avlsdue, men jeg måtte ændre mening. Denne due (senere kaldet "Søster Gode Jarling") skulle få

stor betydning for mit slag. I 1985 vandt en af hendes sønner 1. National Orleans. Da det var for sent, og "Søster Gode Jarling" ikke mere lagde æg, ville alle købe unger efter hende.

Overdrivelse

At påstå, at vi ikke ved noget om duer, ville dog være en overdrivelse. En bedre påstand ville være, at nogle af os ved "en lille smule". Piet de Weerd plejede at sige: "De fleste ved meget lidt om duer, og jeg ved 10% mere, så det gør mig bedre til at bedømme dem end flertallet".

Auktioner og besøg

Om vinteren er der mange auktioner rundt om i Europa, og det er altid den samme historie: Nogle sælges til høje priser og andre sælges billigt. Hvor tit sker det ikke, at en bredue m/k nogle år senere opdager, at han har en superdue, hvis forældre han købte på en sådan auktion til små penge. Og mange andre på den samme auktion begik den fejl at købe de forkerte duer til for høj en pris. Hvert år kommer mange mennesker på besøg til Belgien-Holland for at købe duer. Nogle af dem har de der sjove glas på

næsen, som bruges til at studere duernes øjne med. De kigger efter det såkaldte "øjetegn". Ordet øjetegn eksisterer slet ikke på hollandsk – vi tror nemlig ikke på dets betydning. Hvis kvalitet kunne aflæses i duernes øjne, ville de være ekceptionelle væsener.

- Kan vi se på øjnene af en hest, om den kan løbe hurtigt?

- Kan vi se på øjnene af en kanarieflugt, om den synger smukt?

- Kan vi se på øjnene af et menneske, om det er en dygtig atlet?

Og nu spørger jeg så: Hvorfor skulle due være anderledes? Den kendsgerning, at disse mennesker med øjeglase holder lige så mange avlsduer som andre, viser hvor usikre de selv er. Hvis de var i stand til at se, hvilke duer der var gode, ville de ikke behøve så mange. Når jeg ser dem undersøge øjet på en due, siger jeg gerne: "Du skulle hellere kigge sælgeren i øjnene". De fleste forstår, hvad jeg mener.

Stof til eftertanke

- Houben havde sin "Sony", men forældrene avlede kun én "Sony".

- Klak havde sin "613", men forældrene avlede ikke flere unger af samme høje kvalitet.

- Etienne de Vos havde sin berømte "Didi", men ingen af hans brødre fløj så godt, som han gjorde.

Vi må have duer af god afstamning – det siger sig selv. Men desforuden behøver vi held. Derfor er det nyttigt at avle mange unger. Man kan sammenligne det med lotterispil – jo flere lodder, man køber, jo større er chancerne for at vinde.

Og til slut - om skønhed vil jeg sige følgende: Mange fyre, især dem fra Østen, foretrækker blondiner. Og jeg må medgive, at der findes blondiner, hvis skønhed er betagende. Men skønhed er jo ikke ensbetydende med godhed. At min kone er blond, har ikke noget med sagen at gøre – en ren og skær tilfældighed!

Oversættelse:
Jens Pedersen